

ภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชน

ร้อยตำรวจโทหญิง อารยา ดาววันชัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HERO IMAGE OF THE DEVIANT IN MASS MEDIA

Pol. Lt Araya Thawornwanchai

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

ภาควิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบ “ผู้ร้ายกลับใจ” ที่ปรากฏในสื่อมวลชน

ร.ต.ท.หญิง อารยา ถาวรวันชัย

การประชาสัมพันธ์

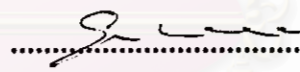
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

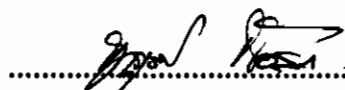
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ดารุเรศ กาศโอสถ)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อารยา ถาวรวันชัย : ภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชน (HERO IMAGE OF THE DEVIANT IN MASS MEDIA) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ ; 151 หน้า
ISBN 974-636-878-8

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชนคือ เพื่อศึกษาถึงเนื้อหา, วิธีการนำเสนอและศึกษาถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอกรณีศึกษา 2 กรณี คือ หนู เชิญยิ้ม และสุรียัน คักดีโฮสง, ศึกษาจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารและความเข้าใจของผู้รับสารว่าผู้รับสารได้รับสารตามความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการหรือไม่, ศึกษาถึงการตอบรับสารของผู้รับสารประเภทต่างๆ ต่อการนำเสนอภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายที่ปรากฏในสื่อมวลชน

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏพบว่าผู้ส่งสารได้ใช้กลยุทธ์และวิธีการต่างๆในการนำเสนอในการเปิดประเด็น, การปิดประเด็นที่นำเสนอ, การสร้างบรรยากาศในการนำเสนอ และสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอ โดยในเนื้อหาที่นำเสนอจะกล่าวถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำเสนอ รวมทั้งคุณูปการของกรณีศึกษาทั้งสอง ซึ่งรูปแบบของกลยุทธ์และวิธีการที่ผู้ส่งสารใช้นั้นจะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของความประพฤติเบี่ยงเบน

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอมี 4 ประการคือ ความน่าสนใจของความประพฤติเบี่ยงเบน, สถานภาพในปัจจุบันของผู้ถูกนำเสนอ, แนวคิดหลักในนำเสนอ, และจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสาร

ในส่วนของผู้ส่งสารนั้นพบว่ากระบวนการเข้ารหัสจะเป็นไปภายใต้จุดมุ่งหมาย, ทัศนคติของผู้ส่งสาร, รวมทั้งตามลักษณะการผลิตงานของสื่อ โดยมีปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลในการเลือกประเด็นเนื้อหาของผู้ร้ายกลับใจ เช่นความเบี่ยงเบนของประเด็นและตัวบุคคล, คู่แข่งของรายการ, ทัศนคติของผู้ส่งสารต่อความเบี่ยงเบน และแรงกดดันอื่นๆจากสถาบันและสังคม

นอกจากนี้จากการศึกษาการถอดรหัสของผู้รับสารกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียน, ครู, พระสงฆ์, และเจ้าหน้าที่ผู้คุมขังนักโทษ พบว่าผู้รับสารกลุ่มต่างๆมีความเข้าใจในสารตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสาร และตีความสารในใจความหลักๆอย่างเป็นไปตามที่ผู้ส่งสารต้องการ อย่างไรก็ตามผู้รับสารแต่ละกลุ่มก็มีการถอดรหัสสารต่างกันไป ตามภูมิหลังของกลุ่ม เช่นกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้คุมขังนักโทษจะมีมุมมองในทางลบต่อการกลับใจของกรณีศึกษา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างพระสงฆ์จะมีมุมมองในทางบวกต่อผู้ที่กระทำผิดและพร้อมจะให้อภัยเสมอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C750177 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD:

HERO IMAGE / DEVIANT / MASS MEDIA

ARAYA THWORNWANCHAI : HERO IMAGE OF THE DEVIANT IN MASS MEDIA :

ASSIST. PROF. KANCHANA KAEWTHEP, Ph.D. 151 pp. ISBN 974-636-878-8

The research of this study purposes on the Hero Image of the Deviant in Mass Media is to study by presentation strategies in terms of content are the factors related to the presentation of two case studies, one by Nu Cheoryim, and the other by Suriyan Sakthisong. The study also focused on the purposes of senders in encoding of messages and the decoding of receivers, and how the various purposive receivers respond to the messages.

The study examined the strategies and procedures that appeared in the media content by means of content-opening, the conclusion of the presentation, the atmosphere, and of content proportion. The study revealed the benefits of the contents in two case studies. The presentation strategies used depends on the level of deviance. Four factors which influenced the presentation and content were the newsworthiness of deviance, present status of the above studies, the concept behind programmes and newspaper columns, and purpose of the broadcasting teams. For such a team, the encoding procedure was relied on purposes, and attitudes of the broadcasting team and the certain aspects of mass media production.

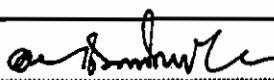
Such factors which influenced the selection of the material included in the consisted of the following level of deviance, competitiveness, attitudes of the broadcasting team and pressure from media organizations, not to mention society of large.

In addition, four groups of receivers including, students, teachers, monks, and correction officers were mainly able to decoded the message(s) in the way the broadcasters wanted. However, each group decoded the message(s) differently by attributing a connotative meaning to the intended message(s). The group of correction officers would decode the message in negative way, while the group of monks would decode the same message in positive way.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... —

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผศ. ดร. กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัยและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงขอขอบพระคุณ ณ ที่นี้ด้วย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้รับความกรุณาและความร่วมมือจากผู้เขียนบท ผู้กำกับรายการ ผู้กำกับละคร พิธีกรรายการต่างๆ และผู้รับสารกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ นอกจากนี้กรณีศึกษาทั้งสองท่าน คือ คุณหนู เขียวยิ้ม และคุณสุรียัน ศักดิ์ไธสงซึ่งได้สละเวลาให้ข้อมูลและรายละเอียดต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และที่ลืมไม่ได้คือ กลุ่มเพื่อนนิสิตส์ ซึ่งได้แก่ พี่บอล พี่อ้อต พี่โหน่ง ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พี่เน็กและนิงที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายๆด้าน และให้กำลังใจในการทำงานวิจัยชิ้นนี้มาโดยตลอด

อารยา ถาวรวันชัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
	นิยามศัพท์.....	9
	ขอบเขตการวิจัย.....	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	34
	แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	36
	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	การนำเสนอข้อมูล.....	38
บทที่ 4	การวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมวลชน.....	40
บทที่ 5	การวิเคราะห์กระบวนการเข้ารหัสของผู้ส่งสาร.....	75
บทที่ 6	การวิเคราะห์การถอดรหัสของผู้รับสาร.....	112
บทที่ 7	สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	137
	รายการอ้างอิง.....	
	ประวัติผู้เขียน.....	